

Hierosolyma: & tuas uel p̄onos tuorū pecunias effudisses: oēs periclitaremur fame. Ego hoc loquor: qd' beatus apostolus Paulus in cunctis pene epistolis suis loquitur: & precipit in ecclesiis gentiū per unā sabbati: hoc est in die dominico oēs cōferre debere. quā Hierosolymā in sanctorū solatia dirigant: & uel p̄ discipulos suos: uel quos ipsi pbauerint: & si dignum fuerit: ipse aut dirigat: aut perferat qd' collectum est. In actibus apostolorū loquens ad Felicē presidē: post annos ait plures elemosynas facturū in gentē meā ueni Hierosolymam: & oblationes & uota: in quibus inuenerunt me purificatū in tēplo. Nunquid in alia parte terrarum & iis ecclesiis quas nascentes fide sua erudiebat: quā ab aliis acceperat: diuidere nō poterat. Sed factis pauperibus dare cupiebat: qui suas pro christo facultatulas relinquentes: ad domini seruitutē tota mēte cōuersi sunt. Longū ē nūc si de cunctis epistolis eius oīa testimonia reuoluere uoluerō: in quibus hoc ait: & tota mēte festinat: ut Hierosolymā & ad sancta loca credētibus pecuniā dirigātur. nō i avaritiā: sed in refrigeriū. nō ad diuitias cōgregandas: sed ad imbecillitatē corpusculi sustentandā: & frigus atq; inediā declinandā. Hac in iudaea usq; hodie pseuerante cōsuetudine: nō solū apud nos: sed & apud hebræos: ut qui in lege domini meditant' die ac nocte: & patrē non habēt in terra: nisi solū deū synagoga: & totius orbis foueant ministeriis. ex æqtate dūtaxat: nō ut aliis refrigeriū: & aliis sit tribulatio: sed ut aliorū abūdantiā: aliorū sustentet iopiā. Respondebis hoc unūquēq; posse in priā sua facere. nec paupes defuturos: qui ecclesiā opibus sustentādū sint. Nec nos negamus cunctis pauperibus etiā iudæis & Samaritanis. si tanta sit largitas: stipēs porrigendas. Sed apostolus faciendā quidē docet ad oēs elemosynā: sed maxime ad domesticos fidei. De quibus & saluator in euāgelio loquebat'. facite uobis amicos de mōna iniquitatis qui uos recipiāt in æterna tabernacula. Nunquid isti paupes iter quorū pannos & ingluuiem corporis flagrans libido dominatur: possūt habere æterna tabernacula: qui nec presentia possidēt nec futura. Nō enī simpliciter paupes: sed paupes spiritu beati appellant': de quibus scriptū est: Beatus qui intelligit sup̄ egenū & pauperē: in die mala liberabit eū dominus. In uulgi pauperibus sustentādīs: nequaquā intellectus: sed elemosyna opus est. In sanctis pauperibus beatitudo est intelligentiā: ut ei tribuat qui erubescit accipere: & cū accepit: dolet: metēs carnalia: & seminās spiritalia. Quod aut' asseris eos melius facere qui utant' rebus suis: & paulatī fructus possessionū suarū pauperibus diuidēt: q̄ illos qui possessionibus uenūdatis semel oīa largiant': nō a meis: sed a domino respondebit. Si uis esse p̄fectus: uade & uēde oīa quæ habes: & da pauperibus: & ueni sequere me. Ad eū loquitur qui uult esse p̄fectus: qui cū apostolis patrē nauiculā & rete dimittit. Iste quē tu laudas: secundus & tertius gradus est: quē & nos recipimus dū nō sciamus prima secundis & tertiis p̄ferēda. Nec a suo studio monachi deterrendi sunt a te linguis uiperis & morsu saxissimis: de quibus argumētariis & dicis. Si oēs se clauerint & fuerint in solitudine: quis celebrabit ecclesias: quis sæcularēshomines lucrifaciet: quis peccātes ad uirtutes poterit cohortari. Hoc enī mō si oēs tecum fatui sint: sapiens quis esse poterit. Et uirginitas non erit approbanda. Si enim oēs uirgines fuerint: nuptiæ non erunt: interibit humanū genus: infantes in cunis nō uigilent: obstetrices absq; mercedibus mendicabunt: & grauissimo frigore solutus atq; contractus dormitantiū uigilabit in lectulo. Rara est uirtus: nec a pluribus appetitur. atq; unā hoc oēs essēt: quod pauci sunt: de quibus dicitur: multi uocati: pauci aut' electi. & uacui essent carceres. Monachus aut' nō doctoris sed plangentis habet officiū: qui uel se uel mundum lugeat: & domini pauidus prestoletur aduentū. qui sciens imbecillitatē suam & uas fragile quod portat: timet offendere ne impingat: corruat: atq; frangatur. Vnde & mulierū maximeq; adolescentularū uita aspectū: & in tantū castigatōis sui est: ut etiā quæ tutta sunt pertimescat: cur iniquis pergis ad heremū: uidelicet ut te nō audiā: nō uideā: ut tuo furore non mouear: ut tua bella non patiar: ne me capiat oculus meretricis: ne forma pulcherrima ad illicitos ducat amplexus. Respondebis hoc non est pugnare: sed fugere. Sta i acie: aduersariis armatus obsiste. ut postq̄ uiceris: coroneris. Fateor imbecillitatē meā. Nolo spe pugnare uictoriā: ne perdā aliquando uictoriā. si fugero: gladiū dimittā. si stetero: aut uincendū mihi est: aut cadendum. Quid aut' necesse est certa dimittere: & incerta sectari. Aut scuto aut pedibus mors uitanda est. Tu qui pugnās & superari potes: & uincere. Ego cū fugero. non uincar in eo q̄ fugio: sed ideo fugio: ne uincar. Nulla securitas est uicino serpente dormire potest fieri ut me non mordeat: tamen potest fieri ut aliquando me mordeat. Matres uocemus sorores & filias & non erubescimus uitiis nostris nomina pietatis obtendere. Quid facit monachus in cellulis sceminarum: quid sibi uolunt sola & priuata colloquia: & arbitros fugientes oculi. Sāctus amor impatientiam non habet. Quod de libidine diximus: referamus ad avaritiā: & ad oīa uitia quæ uitantur solitudine. Et iccirco urbium frequentias declinamus: ne facere compellamur: quæ nos non tam natura cogit facere: q̄ uoluntas. Hæc ut dixi sanctorū presbyterorū rogatu unius noctis lucubratione dictaui: festinante admodum fratre Sisinnio: & propter sanctorū refrigeria ægyptum ire properante: alioquin & ipsa materia apertā habuit blasphemiam: quæ indignationem magis scribentis q̄ testimoniorū multitudinem flagiraret. Quod si Dormitantiū in mea rursus maledicta uigilauerit: & codē ore blasfemo quo apostolos & martyres lacerat: de me quoq; putauerit detrahendū: nequaquā illi breui lucubratiūcula: sed tota nocte uigilabo: & sociis illius immo discipulis uel magistris: qui nisi tumentes uteros uiderint sceminarū: maritos earū Christi ministerio arbitrantur indignos.

Monachus.

Beati Hieronymi presbyteri ad Riparium presbyterum blasphemiam Vigilantiū de non uenerandis reliquiis detestantis. Epistola. XIII.

Acceptis primū litteris tuis nō respōdere supbia ē incaute id facere temeritatis. De his enī rebus interrogas: quæ & p̄ferre & audire sacrilegiū ē. Ais Vigilantiū qui καὶ τῶν τῆροσσι hoc uocat' nomine: nā Dormitantiū rectius dicere. Os fetidū rursus aperire: & putorem spurcissimum contra sanctorum

martyrum proferre reliquias: & nos qui eas suscipimus appellare cinerarios & idolatras: qui mortuorum hostium ossa ueneremur: O infelicem hominem: & omni lachrymarum fonte plangendum: qui hæc dicens non se intelligit esse Samaritanum & iudæum: qui corpora mortuorum pro imundis habet: & etiã uasa quæ in eadẽ domo fuerint pollui suspicatur: sequentes occidentem litteram: & non uiuificantem spiritum. Nos autem non dico martyrum reliquias: sed ne solè quidẽ & lunam: non angelos: non archangelos: non cherubim: non seraphim: & omne nomen quod nominatur: & in presenti sæculo & in futuro colimus & adoramus: ne seruiamus creaturæ potius quàm creatori: qui est benedictus in sæcula. Honoremus autem reliquias martyrum: ut eum cuius sunt martyres adoremus. Honoramus seruos: ut honor seruorum redundet ad dominum: qui ait: Qui uos suscipit: me suscipit. Ergo Petri & Pauli imunda sunt reliquias: Ergo Moyse corpusculum imundum erit: quod iuxta hebraicam ueritatem ab ipso sepultum est domino: Et quotienscumque apostolorum & prophetarum & omnium martyrum basilicas ingredimur: totiens idolorum templum ueneramus: Accensique ante tumulos eorum ceteri idolatriæ insignia sunt: Plus aliquid dicam: quod redundet in auctoris caput: & insanum cerebrum uel sanet aliquando uel deleat: ne tantis sacrilegiis simulacrum animæ subuertant: ergo & domini corpus in sepulchro positum imundum fuit: Et angeli qui candidis uestibus utebantur mortuo cadaueri atque polluto prebebant excubias: ut post multa sæcula Dormitantius sonaret: imò eructaret imundissimam crapulam: & cum Iuliano persecutore sanctorum basilicas aut destrueret: aut in templum conuerteret: Miror sanctum episcopum: in cuius parrochia esse presbyter dicitur acquiescere furori eius. & non uirga apostolica: uirgaque ferrea confringere uas inutile: & tradere in iteritum carnis: ut spiritus saluus fiat. Meminerit illius dicti: Si uidebas furem: currebas cum eo: & cum adulteris portionem tuam ponebas. Et in alio loco: In matutino interficiebam omnes peccatores terram: ut disperderem de ciuitate domini omnes operantes iniquitatem. Et iterum. Nonne odiestes te domine odio habui: & super inimicos tuos tabescebam? Perfecto odio oderam illos. Si non sunt honorandæ reliquias martyrum: quomodo legimus: preciosa in conspectu domini mors sanctorum eius? Si ossa mortuorum polluant contingentes: quomodo Heliseus mortuus mortuum suscitauit: Et dedit uitam corpori: quod iuxta Vigilantiũ iacebat imundum: Ergo omnia castra israelitici exercitus: & populi dei fuere imunda: quia Ioseph & patriarcharum corpora portabant in solitudine: & ad sanctam terram imundos cineres ptulerunt: Ioseph quoque qui in typo precessit domini saluatoris nostri sceleratus fuit: qui tanta ambitioe Jacob in Hebræo ossa portauit: ut imundum patrem auo & attauo sociaret imundis: & mortuum mortuis copularet: O precidendam linguam a medicis: immo insanum curandum caput: ut qui loqui nescit: discat aliquando reticere. Ego uidi hoc aliquando portetum: & testimoniis scripturarum quasi uinculis Hippocratis uolui ligare furiosum. Sed abiit: excessit: euasit: erupit: & iter Hadriæ fluctus. Cotinque Regis alpes: in nos daclamando clamauit. quicquid enim amens loquitur: uociferatio & clamor est appellandus. Tacita me forsitan cogitatione reprehendas: cur in absentem iuehar: Fatebor tibi dolorum meum. Sacrilegium tantum patienter audire non possum. Legi enim Syromasten Phinees austeritatem Heliam: zelum Simonis Chananeis: Petri saueritatem Ananiam & Saphiram trucidantis: Paulique constantiam: qui Helymam magum uis domini resistentem æterna cæcitate dannaui. Non est crudelitas pro deo: sed pietas. Unde & in lege dicitur. Si frater tuus & amicus & uxor: quæ est in sinu tuo deprauare te uoluerit a ueritate: sit manus tua super eos: & effunde sanguinem eorum: & auferes malum de medio israel. Iterum dicam. Ergo martyrum imundæ sunt reliquias? Et quid passi sunt apostoli: ut imundum Stephani corpus tanta funeris ambitioe precederent: ut facerent ei planctum magnum: ut eorum luctus in nostrum gaudium uerteretur. Nam quod dicitur eum uigilias execrari facit & hoc contra uocabulum suum ut uelit dormire Vigilantius & non audiat saluatorem dicentem sic: Non potuistis una hora uigilare mecum. uigilate & orate ne intretis in tentationem. Spiritus promptus est: sed caro infirma. Et in alio loco Propheta dicitur: Media nocte surgebam: ut confiterer tibi super iudicia iustitiarum tuarum. Dominum quoque in euangelio legimus pernoctasse & apostolos clausos carcere tota nocte uigilasse: ut illis pfallentibus terra quateretur: custos carceris crederet: magistratus & ciuitas terrerentur. Loquitur Paulus. Orationi insistite uigilantes in ea. Et in alio loco: in uigiliis frequenter. Dormiat itaque Vigilantius: & ab exterminatore Aegypti cum Aegyptiis dormiens suffocetur. Nos dicamus cum Dauid: Non dormitabit neque dormiet qui custodit israel: ut ueniat ad nos sanctus Ethir: qui interpretatur uigil. Et si quando propter peccata nostra dormierit: dicamus ad eum. Surge: ut quid dormitas domine excitemusque illum: & nauicula fluctuante clamemus. Magister saluos nos fac: Perimus. Plura dictare uoluimus: si non epistolaris breuitas pudorem nobis tacendi imponeret: & si librorum ipsius ad nos uoluisses mittere cætilenas: ut scire possemus ad quæ rescribere deberemus. Nunc autem aerem uerberauimus: & non tam illius infidelitatem: quæ omnibus patet: quam nostram fidem aperuimus. Ceterum si nolueris longiorem non aduersum eum librum scribere mitte nenias illius & ineptias: ut Ioannem baptistam audiat predicantem. Iam securis ad radices arborum posita est. Omnis enim arbor quæ non facit fructum bonum excidetur: & in ignem mittetur.

Argumentum sequentis opusculi excerptum ex Isidoro libro octauo ætimologiarum.

Luciferiani a Lucifero Syriam episcopo orti: qui episcopus catholicos qui Constantini persecutioe perfidia Arrianorum consistentes erant: & postea correcti redire in catholicam ecclesiam delegerunt dantes res siue quod crediderunt: siue quod se credere simulauerunt. quos catholica ecclesia merito recipit sicut tanquam Petrum post fletum negationis. Hanc illi matris charitatem superbe accipientes eosque recipere nolentes: ab ecclesie comunione recesserunt. Et cum ipso Lucifero suo auctore qui mane oriebatur cadere meruerunt.

Altercatio Luciferiani & Orthodoxi cuiusdam edita a beato Hieronymo presbytero contra Luciferianum inscripta.

Proxime accidit: ut quidam Luciferi sectator cum alio ecclesie alium odiosa loquacitate contedens: canina facundiam exercuerit. Asserebat quippe uniuersum mundum esse diaboli. Et ut iam familiare est eis dicere:

Moyse a dno sepultus
in Valle Moab.